No. 45. **ZATURDAG 5 November 1864.** **VIJFDE JAARGANG.**

SUMATRA-COURANT

NIEUWS- EN ADVERTENTIE-BLAD.

HOOFD-BUREAU te **Padang** bij ***van Zadelhoff & Fabritius.*** Agenten: te **Batavia,** ***H. M. van Dorp,*** te **Samarang,** ***J. C. Morel,*** te **Makassar,** ***K. Sutherland*** en te **Amsterdam,** ***J. Noordendorp.***

Prijs per halfjaar voor PADANG . . . f 7.50.
„ „ „ „ SUMATRA . . „ 10.00.
„ „ „ „ JAVA . . . . . . „ 12.50.
„ „ „ „ NEDERLAND „ 15.00.

Deze Courant verschijnt elke week, des *ZATURDAGS* voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is f 1.— voor 10 woorden
Bij herhaling betaalt men de helft.
Behalve het Zegel voor den Lande
Brieven franco.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene *DOCHTER, C. F. M. L. Godin — In't veld.*
PADANG, 28 Oct. 1864. 464

Bevallen van eene *DOCHTER,* de echtgenoot van A. J. J. HANSEN.
PADANG, 2 Nov. 1864. 468

Bevallen van eene *DOCHTER,* de echtgenoot van W. R. DAVIES.
PADANG, 4 Nov. 1864. 484

Voorspoedig bevallen van een *ZOON, L. C. Tressell,* echtgenoot van J. A. SCHIOTLING.
PADANG, 4 Nov. 1864. 486

VENDUTIE
op Maandag den 7 November 1864,
ten huize van den WelEd Gestr. Heer
J. EPKE,
van een gedeelte van ZEds.
INBOEDEL,
bestaande uit eenige *Munder* en andere MEUBELEN, IJZEREN LEDIKANTEN, LAMPEN, etc., etc.
En hetgeen verder te voorschijn zal worden gebragt.
v. ZADELHOFF & FABRITIUS,
480 *Venduhouders.*

VENDUTIE
op Zaturdag den 12 dezer maand,
wegens vertrek, ten huize van den Heer
***AHRENS,* in de Nipa-laan,**
van deszelfs netten en goed onderhouden
INBOEDEL,
hoofzakelijk bestaande uit *MUNDER-MEUBELEN,* als: Speel-, Wasch- en andere Tafels, Boeken en Linnen Kasten, 1 Toilet-Spiegel met Marmeren blad, Wip-, Luijaard- en andere Stoelen, Ledikanten, Hang- en Tafellampen, Spiegels, Schilderijen, Glas-, Kristal- en Aardewerk, Matten, Gordijnen, enz., enz.
Voorts: 1 ligte en deugdzame Mylord, 1 zoo goed als nieuwe Bendie, 1 prachtig en echt Battah Rijpaard, 1 Bendiepaard, Engelsche Zadels en Tuigen, Stalgereedschappen.
En eindelijk: 1 Hok met Bengaalsche Duiven, 8 Kalkoenen, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.
De Venduhouders,
485 DIEMONT & Co.

VENDUTIE
op Woensdag en Donderdag den 9 en 10 dezer maand,
wegens vertrek, ten huize van den WelEd. Heer
***JACOBSON,* op de Sawa,**
van deszelfs fraaijen
INBOEDEL,
bestaande uit: Mahonijhouten Kasten, een Schrijftafel, Consoles, Buffet en Tafels met Marmeren bladen, Banken, Wip-, Luijaard- en andere Stoelen, Eet-, Speel- en Waschtafels, Ledikanten, Boeken en Linnen Kasten, Kroon-, Hang- en Tafellampen, goed gaande Pendules, Spiegels, Schilderijen, Porceleinen Eet- en Theeserviesen, Kristal-, Glas- en Aardewerk, enz., enz.
Voorts: een groote collectie Japansch Lakwerk en Vasen, 1 Jagtgeweer, 1 Revolver, Zilver en Goudwerken, Linnen Goederen, een partijtje Manila Sigaren, Provisien, fijne Bordeaux en Rijnwijnen.
En eindelijk: van eene zoo goed als nieuwe en zeer elegante Hand-Chais, 1 Mylord, 1 Coupé, 1 Palanquin, 2 span goed aanzettende Wagenpaarden, 2 Bendiepaarden, 2 echte Battah en fijn gedresseerde Rijpaarden, Wagen en Bendietuigen, Heeren Zadels, Cadogan's, Stalgereedschappen, en wat verder te voorschijn zal worden gebragt.
De Venduhouders,
481 DIEMONT & Co.

TE HUUR

het HUIS, gelegen naast dat bewoond door den WelEd.G. Heer *van Thiel,* en laatst geoccupeerd door den WelEd. Heer *Smit.*
Aanvaardbaar 1 December aanstaande.
Adres bij A. H. J. DIEMONT. 482

Vracht en Passage
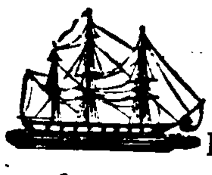
naar
BATAVIA en SAMARANG,
wordt aangeboden met de Nederl. Indische Schepen
ALEXANDER, kapt. *de Jong,*
MARIE, „ ***Meijer,***
die in den loop dezer maand zullen vertrekken.
Adres *de Agenten,* 472
PADANG, 4 Nov. 1864. J. F. VAN LEEUWEN & Co.

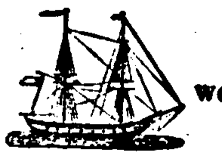
Passage naar Rotterdam
wordt aangeboden per het Nederl. Schip
BULGERSTEIN,
gezagvoerder *Geerling,*
voerende eene DOCTER; om tegen het einde van deze maand te vertrekken.
Informatien te bekomen bij
de Agenten,
477 DÜMMLER & Co.

Societeit „de Harmonie."
THE-DANSANT,
op Zondag den 13 November.
Namens de Directie:
VAN ZADELHOFF,
469 *Secretaris.*

Rederijkers-kamer „Sumatra."
BUITENGEWONE VERGADERING,
op Vrijdag den 18 Nov. 1864,
des Avonds ten 8 ure precies,
in het Comedie-gebouw,
uitsluitend toegankelijk voor HH. Niet-werkende Leden met hunne DAMES.
Introductie is verboden.
P. S. De oprid voor de Rijtuigen is van af den *Pondok,* onmiddelijk voor den hoofd-ingang der Comedie en de afrid aan de zijde van de Heeren *van Zadelhoff & Fabritius.*
Namens het Bestuur:
De Secretaris,
476 J. H. LAGERS.

Tegen ruime vergelding, zoekt een Heer voor een *paar maanden,* een à twee GEMEUBILEERDE KAMERS, liefst met genot der TAFEL.
Adres onder Letters S. P. bij de Uitgevers dezes.
483

Fransche Brieven.

PARIJS, 18 Aug. 1864.

Het eerste gedeelte van het offer is gebragt: de vredespreliminairen tusschen Denemarken en de hoven van Weenen en Berlijn zijn geteekend; von Bismarck zegepraalt; maar de kwestie der hertogdommen is nog volstrekt niet opgelost, zij treedt hoogstens een nieuw tijdperk in.

Van de eene zijde willen de kleine staten van den Duitschen bond, verschrikt door de eerzuchtige plannen van Pruissen en Oostenrijk, zich krachtig verzetten tegen de Staatkunde der twee groote duitsche mogendheden, — en men zegt dat de Brüst, die na zijn vertrek van Londen zich altijd afgezonderd gehouden heeft, zich aan het hoofd der beweging bevindt, om het bondsregt te vertegenwoordigen tegenover die mogendheden.

Van de andere zijde schijnt Oostenrijk volstrekt geen lust te hebben van tot voetbank der Pruissische eerzucht te dienen, en wanneer men nagaat hoe de Weener dagbladen over von Bismarck spreken, dan voorzeker is de verhouding tusschen die twee groote mogendheden niet zoo vriendschappelijk als men die wel heeft willen voorstellen.

Intusschen maakt koning Willem zich gereed om met zijn getrouwen Bismarck zijn broeder Frans Jozef een bezoek te brengen. Men hecht eene groote staatkundige waarde aan de zamenkomst der beide vorsten. Men noemt zelfs de punten, waarover het onderhoud loopen zal, om de gedragslijn te bepalen, die de hoven van Weenen en Berlijn in de duitsche kwestie zullen volgen, en om een voorloopig bestuur te vestigen in de hertogdommen. — Ofschoon dit laatste punt in principe bijna geregeld is door de benoeming van drie bondscommissarissen, zal het voorzeker nog de ingewikkeldheid der zaken van de hertogdommen vermeerderen, en de bezetting van Ratzburg en Moelin door de Hannoversche troepen van het bondscops, onder het opperbevel van den generaal Hake, vergroot nog de verwarring die door de ontbinding der Deensche monarchie is ontstaan.

Het gedrag van generaal Hake bij die omstandigheid wordt algemeen beschouwd als de weêrwraak der staten van den 2en rang over de in bezit name van Rensburg door de Pruissen.

Pruissen zal zich zonder twijfel tevreden stellen met het kleine hertogdom Lauenburg, als eene vergoeding van een gedeelte der oorlogskosten. Daar het te gevaarlijk zou zijn Sleeswijk en Holstein aan Pruissen te annexeeren, zullen de bevolkingen dier hertogdommen geroepen worden om een heer te kiezen en de hertog van Augustenburg, wien men zooveel mogelijk concessies zal ontrukken door de vrees voor de mededinging van den hertog van Oldenburg, zal de satelliet van von Bismarck worden.

Aldus zullen de eerzuchtige bedoelingen van Pruissen voldaan zijn, dat dan de natuurlijke beschermer is geworden der kleine scandinavische staten, even als Oostenrijk eertijds der kleine staten van Italie.

Denemarken, door Engeland verlaten, heeft geene andere uitkomst dan zich in de armen van het Pruissische Gouvernement te werpen en van nu voortaan is dat kleine rijk, door het regt van den sterkste, veroordeeld te wentelen om de groote zon van Berlijn.

Het schijnt echter, dat die rol het Duitsche volk niet bijzonder bevalt en de kamers schijnen vast besloten te protesteeren tegen de vredesvoorwaarden.

In Belgie hebben de algemeene verkiezingen tot hernieuwing der kamers, aanleiding gegeven tot eene zeer belangrijken strijd tusschen de catholijke en de liberalen, waarin de laatste het met 10 stemmen van hunne tegenstanders gewonnen hebben. De liberale partij zal thans in de nieuwe kamer 64 stemmen tellen, terwijl de catholieke partij en maar 52 heeft. De waarde van die vreedzame overwinning wordt nog verhoogd. door het zedelijk resultaat der verkiezing. Volgens de clericale bladen zouden hunne candidaten overal op de liberale candidaten de overhand hebben — en toch is het hun zelfs niet mogen gelukken de zegepraal te bewerken van Deschamps, de schrijver van het fameuse manifest der regterzijde, het erkende hoofd der oppositie, die te Charleroi met eene minderheid van 800 stemmen geslagen is.

Niettegenstaande de liberale partij slechts eene betrekkelijke meerderheid heeft verkregen, is toch de uitslag zeer schitterend, wanneer men in aanmerking neemt, dat gedurende de vorige zitting er bijna een evenwigt tusschen de beide partijen bestond, — 58 tegen 57.

Nederl.-Ind. Levensverzekering en Lijfrente Maatschappij.

Deze Maatschappij is steeds bereid tot het aangaan van contracten van Levensverzekering en Lijfrente.

Tarieven, Inlichtingen en Blanco's voor aanvragen van verschillende takken van verzekering, alsmede voor gezondheids- en andere verklaringen, zijn bij de H.H. PAINE, STRICKER & Co. Agenten der Maatschappij, als ook bij het Hoofdkantoor te *Batavia*, op *franco* aanvrage verkrijgbaar gesteld.

De Maatschappij voornoemd,
418 E. HEIJNING, Dir.
G. A. DE LANGE, Plaatsv. Dir.

De Ondergeteekenden, benoemd tot Agenten van de *Brandverzekering Maatschappij*

„ARCHIMEDES,"
te DELFT,

zijn bereid tot het overnemen van BRAND-RISICO'S, op de gewone condities.

473 J. F. VAN LEEUWEN Co.

HET AGENTSCHAP PADANG

DER JAVASCHE BANK,

maakt bekend dat bij hetzelve

beleeningen van KOFFIJ

kunnen gesloten worden tot eene *Rente* van *Zes ten Honderd* 's jaars; voorts

dat bij het HOOFDBUREAU TE BATAVIA, ten behoeve van den handel te *Padang*, kunnen geopend worden

BANK-KREDIETEN,

van 3½ maand, tot eene *Rente* van 7½ *ten Honderd* 's jaars;

van 14 dagen, tot eene *Rente* van ¼ *ten Honderd* in eens; beiden met berekening van ¼ *ten Honderd* voor PROVISIE.

Namens het Agentschap voornoemd:
D. N. VERSTEEGH,
479 *wd. Agent.*

(*Voor het land.*)

VERPACHTING

VAN 'S LANDS MIDDELEN.

Op MAANDAG den Zevenden November 1864, des morgens ten 9 ure, zullen door den Gouverneur van *Sumatra's Westkust*, ten bureele van den Assistent-Resident van *Padang*, bij opslag worden opgeveild, de navolgende pachten over het jaar 1865:

1e. Het regt van verkoop van OPIUM in de benedenlanden van *Boengoes* tot *Singkel* en daaronder behoorende eilanden, behalve het eiland *Nias* en de *Batoe-eilanden*.

2e. Het regt van verkoop van ARAK en andere sterke Dranken in het klein, te *Padang*, *Priaman*, *Natal* en *Tapanolie*.

3e. De PANDJES-HUIZEN te *Padang*.

4e. Het SLAGTEN van VARKENS te *Padang* en daar benoorden gelegen plaatsen.

5e. Het regt tot het houden van PO- en TOPHO- en andere SPELEN te *Padang*, *Priaman*, *Siboga*, *Baros*, *Singkel* en *Natal*; en

6e. De MIDDELEN op de *Batoe-eilanden*.

De voorwaarden liggen ter inzage op bovenvermeld bureau.

De Secretaris van Gouvernement Sumatra's Westkust,
462 COETS VAN BAGGEN.

[*Voor de Armen.*]

De Driemaandelijksche Huiscollecte ten behoeve der R. C. Armen alhier, zal door de Heeren H. F. VERHELST en J. MATTHIJSSEN gehouden worden, op *Dingsdag* den 8 *November* 1864.

474

KOKKI BITJA

atau

KITAB MASAK-MASAKAN INDIA,

oleh

Nonna Cornelia.

PRIJS ƒ 3,—. *Franco per post* ƒ 3,50.

Op nieuw ontvangen bij

471 v. ZADELHOFF & FABRITIUS.

Diverse

PROVISIEN & DRANKEN,

als: Champagne, Muscaat, Baour, Bourgogne, Port, Madera en Rijnwijnen. — Porter en Valkerbier. — Brandewijn. — Rhum. — Bitter. — Diverse Likeuren. — Limonade en verschillende Siropen. — Kruiden-Azijn en Muscadel Wijn-Azijn op anker, pas aangebragt. — Slaolie. — Vruchten op water en brandewijn. — Pruimedanten. — Chocolade. — Vermecellie. — Amandelen. — Gedroogde Appelen en Peren. — Watercrackers. — Banket. — St. Nikolaasgebak. — Heilikmakers. — Haagsche Beschuit. — Jan Hagel en Theerandjes in blikken. — Vleesch en Gevogelte in blik. — Groenten in blik, vaatjes en stopflesschen. — Z. M., Zwitsersche en Edammer Kaas. — Ham. — Rookvleesch. — Rolpens. — Pekel en Rookworst. — Rook en Pekelspek in flesschen en vaatjes. — Gerookte Ossentongen. — Leng en Zoutevisch. — Divers Suiker werk, enz., enz.

Voorts: Diverse Heeren en Dames Artikelen. — Haakzijde in verschillende kleuren. — Verlakte Tafelkleeden. — Stramin en Elastiek voor Schoenen.

Verder: Olie en Azijnzetjes. — Glas en Aardewerk en verschillende Gezelschapsspelen.

En eindelijk: eenige uitgezochte Heeren en Dames Zadels, pas aangebragt per schip *Marie*.

Alles verkrijgbaar bij

J. MATTHIJSSEN & Co.
PADANG, 3 Nov. 1864. 478

Verkrijgbaar.

Puike Boter. — Ham. — Rookvleesch. — Z. M., Edammer en groene Kaas. — Groenten in vaatjes en blik. — Padangsche en Eng. Beschuit. — Ontbijt, Klontjes en Soucade-Koek in blik. — Banket en Suikerwerk. — Versche Holl. Zuuren. — Rook en Pekelspek. — Rook en Pekelworst en Rolpens in flesschen. — Agar Agar.

Verder: Eene partij fijn Kinder-Speelgoed. — Verlakte Tafelkleeden. — Elastiek voor Schoenen. — Zijden en andere Vestknoopen.

Alsmede: Glaswaren. — Stolpen. — Vingerglazen. — Tulp en andere, Bier en Wijnglazen. — Schrijfbehoeften en Speelkaarten.

Bij H. MANGER,
473 *te Padang-Pandjang.*

GOMELASTIEK

en

RADIR GUMMI,

470 bij v. ZADELHOFF & FABRITIUS.

Het INDISCH

WEEKBLAD VAN HET REGT,

onder Redactie van de Ondergeteekenden, zal van af 1° **Januarij 1865** verschijnen bij den Heer H. M. VAN DORP, te *Batavia*.

J. VAN GENNEP.
J. R. KLEIN.

De inteekening op bovengenoemd Weekblad is opengesteld bij de Ondergeteekenden, met beleefde uitnoodiging de Abonnements-gelden vóór *December a. s.* af te dragen.

467 v. ZADELHOFF & FABRITIUS.

PADANG, October 1864.

Versche

Tuinzaden en Dahlia-Bollen,

per „*HERMAN*" *ontvangen*, door

369 v. ZADELHOFF & FABRITIUS.

Tevens verkrijgbaar bij **H. MANGER**, te ***Padang-Pandjang.***

A LA REINE DES FLEURS.

Deze Fabriek bestaat sinds 1774.

L. T. PIVER,

Leverancier van Z. M. den Keizer der Franschen en van de voornaamste hoven der Wereld.

Eerste Medaille op de Tentoonstellingen te *Parijs* en *Londen*, 1851, 1855 en 1862.

Eenige uitvinder der ondervolgende

PARFUMERIEN:

Savon au suc de laitue.	Parfumerie, *à base de lait d'Iris.*
Savon au suc de guimauve.	Vinaigre Styptique. . . . . de.
Pommade à la Violette des bois.	Eau-de-Cologne. . . . . . . de.
Poudre à la Rose (dentifrice).	Eau Lustrale. . . . . do.
Eau dentifrice odontalgique.	Cold Cream. . . . . de.
Eau-de-Cologne de la Reine des fleurs	Savon Styptique . . . . . . do.
Eau-de-Quinine (pour les cheveux).	Poudre de Riz . . . . do.
Lait d'Iris (pour le teint).	Sachets, Sultanes, etc. etc. do.

Eene groote verscheidenheid van Kristallen FLACONS, voor: *Extract d'Odeurs*, *Eau de Toilette*, enz.

Rijk gesorteerde DOOSJES met fijne PARFUMERIEN, als: *Parfums Nouveau*, *Produits Hygièniques et Sanitaires.*

No. 10 *Boulevard de Strasbourg* te ***Parijs.***
Te ***Londen:*** 160 *Regent-Street.*

De bijzonder goede kwaliteit der PARFUMERIEN van de firma ***L. T. Piver***, is gewaarborgd
227 door een **90jarig bestaan** dezer Fabriek.

NIEUWE GENEESMIDDELEN

te KOOP,

te ***Parijs***, 7 Reu de la *Feuillades*, bij de Heeren

GRIMAULT & Cie., *Apothekers.*

Oplosbare Phosphoszure IJzeroxyde van Dr. Leras.

Dit nieuwe staalmiddel bevat in vloeibaren toestand de hoofdbestanddeelen der beenderen en van het bloed. Volgens de in de hospitalen te Parijs plaats gevondene waarnemingen, overtreft dit middel de staal melkzure ijzer-, of ijzer-joduur pillen en geneest snel, en zonder verstopping te veroorzaken bleekzucht, maagziekten, slechte spijsverteering, bloedverarming, ziekten van vrouwen, kinderen, enz. Het is het beste toevoegsel tot levertraan, de voortreffelijkste gezondheidsbehouder in warme luchtstreken en voor zwakke of teringachtige gestellen.

Prijs ƒ 2,50 per flacon.

Elixir van Pepsine tot bevordering der Spijsvertering.

Dr. CORVISANT, Ridder van het Legioen van Eer en geneesheer van Z. M. den keizer der Franschen, is men de aanwending der Pepsine verschuldigd; het is het maagvocht, of veel meer het gezuiverde spijsvertering beginsel zelve. Wanneer, door eenige oorzaak, dit beginsel ontbreekt, heeft zulks slechte spijsvertering, gastrite, gastralgie, ontsteking der slijmhuid, der maag en ingewanden, oprispingen, slijmerigheid, anemie, verlies der krachten enz. ten gevolge. Het Pepsine elixir, dat zich op de goedkeuring der geneeskundige faculteit der Parijsche Akademie grondt, overwint snel deze verschijnselen en doet de brakingen bij zwangere vrouwen ophouden.

Prijs ƒ 5,— per flacon.

Plantaardige Inspuiting en Capsules van Matico.

De bladen van den MATICO, een peruaanschen boom, in bovengenoemden vorm bereid, genezen spoedig en onfeilbaar Gonorrhoe, zonder eenige vrees voor schadelijke gevolgen. De beroemde prof. RICORD te Parijs verwerpt thans alle andere middelen. De INJECTIE wordt aangewend bij pas ontstane-, de CAPSULES bij meer verouderde of ingewortelde gevallen, die na het gebruik van Copaiva, Cubebe of Metaalaardige Inspuitingen zijn overgebleven.

Prijs ƒ 4,— per flacon.

BORSTZIEKTEN.
Siroop van onderphosphorigzure Kalk.

Dit nieuwe geneesmiddel, hoogst aangenaam van smaak, onfeilbaar voor de genezing van hoest, verkoudheden, zinkingen, griep, borstontsteking is tevens het krachtigste heelmiddel voor tering. Het stilt de hoest, doet het nachtzweeten ophouden en de zieke verkrijgt spoedig de vorige gezondheid terug.

Prijs ƒ 3,50 per flaçon.

GEEN LEVERTRAAN MEER!!
Sirop de Raifort Iodé.

Volgens de verklaringen der geneesheeren in de hospitalen te Parijs en de goedkeuring van verschillende akademiën, wordt deze siroop met het beste gevolg in plaats van de levertraan aangewend, welke zij inderdaad verre overtreft. Zij geneest borst-, klier- en waterzuchtige ziekten, bleekzucht, verloren eetlust, reinigt het bloed en geeft kracht aan het gestel; in één woord zij is het krachtigste bekende bloedreinigingsmiddel, dat niet zoo als het potassium en ijzer-joduur de ingewanden of de maag verzwakt en vooral de zegenrijkste werking op klierachtige kinderen heeft. Doctor Cazenave, van het hospitaal St. Louis te Parijs, prijst deze siroop bijzonder tegen huidziekten aan.

Prijs ƒ 4,— per flacon.

296 **HOOFD-DEPOT:**

te ***Batavia*** bij LOONEN & Co.,
te ***Padang*** bij v. ZADELHOFF & FABRITIUS.
en overigens bij alle *Apothekers* in Ned. Indie.

Hier te Parijs, is thans aan de orde van den dag het proces der 13, die beschuldigd zijn, van zonder magtiging eene vereeniging van meer dan 20 personen gevormd te hebben.

De beschuldiging was waarlijk belagchelijk en de keizerlijke procureur, had dat zoowel begrepen, dat hij in het geheel de afwezigheid der 8 beschuldigden, die natuurlijk daar moesten zijn om het getal 21 vol te maken, niet heeft aangeroerd.

Jules Favre, de welsprekende afgevaardigde der Rhône heeft het eerst het woord gevoerd als verdediger. Nooit was een zegepraal volkomener. De redenaar, medegesleept door de omstandigheden, heeft zich verheven tot eene hoogte van inzigten, die hem het grootste succès van zijne loopbaan als advokaat hebben gegeven.

De advokaat Reuvijen, de vorst der redenaars, is na de redevoering van Jules Favre opgestaan en heeft met eene bewogene stem verklaard, dat na zulk eene rede, hij noch zijne kollega's iets meer te zeggen hadden ten gunste der beschuldigden en geene regtbank hen veroordeelen kan, na het pleidooi van Jules Favre.

De Regters hebben er echter anders over gedacht. Na eene deliberatie van 3 uur welken tijd men zeker besteed heeft om naar Vichij te telegrafeeren en de aanwijzingen van daar te volgen — heeft de Regtbank een vonnis geveld, waarbij ieder der beschuldigden wordt veroordeeld tot eene boete van 500 francs en de kosten van het geding. — Het is onnoodig te zeggen, dat de veroordeelden onmiddellijk hebben geappelleerd en de zaak eerlang voor het hof van cassatie zal komen.

Intusschen heeft het feest van 15 Augustus heel veel drukte veroorzaakt; van al het gejoel en gejuich, van al de drukte en de volksverwarringen bij die gelegenheid is niets meer overgebleven dan de steeds herhaald wordende uitdrukking: *Oh! Lambert!* waar men komt, overal hoort men die kreet weêrgalmen. Men zegt zelfs, dat er zijn, die geroepen hebben: *Weg met Lambert.* Trouwens de politie zal wel middelen weten om de harde schreeuwers den mond te sluiten.

Intusschen zal het bezoek van den koning van Spanje, die eergisteren op het kasteel st. Cloud is aangekomen, spoedig de tijdelijke vermaardheid van *Lambert* doen vergeten.

Wordt Vervolgd.

De Zalf en Pillen van Holloway.

Het publiek moet vooral toch niet verzuimen in tijd van nood van dit zoo onschatbare geneesmiddel gebruik te maken. De echtheid hiervan wordt aan het watermerk »Holloway Londen." bespeurd en dit merk bevindt zich op ieder blad van het directieboekje dat bij elke doos of pot is.

Doosjes Pillen à ƒ 1.50 ƒ 3.50 ƒ 5.50.
Potjes zalf à ƒ 1.50 ƒ 3 50 ƒ 5.50.

Te	Padang	bij	Diemont & Co.
»	Batavia	»	S. B. van Kleeff & Co.
»	Banjoemaas	»	M. S. Cheriman.
»	Soeracarta	»	W. Veldman.
»	Djocjocarta	»	Buijn & Co.
»	Salatiga	»	F. Kruthoffer.
»	Tagal	»	Wed Dort.
»	Cheribon	»	W. Galistan.
»	Cheribon	»	M. Blok & Co.
»	Samarang	»	H. L. Lijon & Co.

De Groot, Kolff & Co. en de hoofd-agenten Soesman & Co.

GODSDIENSTOEFENING.

Protestantsche Gemeente

Zondag 6 Nov. 1864, des morgens ten 9 ure,

in de Nederduitsche taal.

R. C. Gemeente

Zondag den 6 Nov., des morgens ten 9 ure,

de H. Dienst.

DOOR DEN GOUV. VAN SUMATRA'S WESTKUST.

IS GESTELD:

Ter beschikking van den Resident der Padangsche Bovenlanden, om voorloopig te Fort de Kock werkzaam te zijn, de Ambtenaar ter Beschikking *M. L. E. Halewijn.*

Berigten van SUMATRA.

HET CONCERT VAN DEN HEER *Rodolfo Sipp.*

PADANG, den 5 November 1864.

Werden door de uitgifte van ons extra nummer der *Sumatra-Courant* onze verwachtingen van het Concert van den heer RODOLFO SIPP hoog gespannen, zoo moeten wij toch bekennen dat de uitslag die verre heeft overtroffen. — Wij vinden in het spel van dien uitmuntenden virtuoos dezelfde eigenschappen terug, die dat van zijnen grooten meester Dr. FRANZ LISZT kenmerken. Bij eene groote kracht en forschen aanslag, verliezen de met meesterlijke vaardigheid uitgevoerde fioritures en passages niets aan juistheid en duidelijkheid, noch de smaakvolle voordragt van innig wegslepend gevoel. — Naar onze bescheidene meening wint het spel van den heer SIPP het zelfs van dat van LISZT aan eenvoudigheid. — Het meest beviel ons de uitvoering van de »*paraphrase de Concert*" op WEBERS »dernière pensée," een stuk waarvan de uitvoering niet alleen den brillanten concert-speler doch tevens den doorkneden musicus, die zich ook in de hoogere spheren der compositieleer gemakkelijk beweegt deed kennen. De meesterlijke wijze trouwens, waarop de diverse Solo's werden geaccompagneerd en de voordragt der piano-partij van het Trio, die zoo juist met de beide andere instrumenten sloot, strekt ook daarvan tot bewijs. De »*Illustration*" op »*Le pardon de Ploërmel*" beviel ons als compositie minder dan de »*paraphrase*," doch de uitvoering, even als die van de »*Fantaisie sur le Trouvère*" deed ons op nieuw verbaasd staan door de wijze waarop de heer SIPP als het ware met de grootste difficulteiten speelt. Naar ons oordeel, is hij in zijn »*Fantaisie sur le Trouvère*" uitmuntend geslaagd in de bewerking en harmonisering der thema's. Het ware te wenschen dat VERDI bij het schrijven der accompagnementen van die opera, door even gelukkige gedachten ware bezield geweest, als de heer SIPP bij het componeren zijner fantaisie!

Ofschoon wij onze hulde brengen aan een geacht ingezetene, om zijne piano beschikbaar te stellen, doet het ons toch leed te moeten zeggen dat talenten als dat van den heer SIPP zich slechts op groote »Concertflugel" die op onze plaats helaas niet worden aangetroffen, hunne geheele vlugt kunnen ontwikkelen.

Ons kwam het echter voor, dat het spel van den heer SIPP daardoor niet werd geïnfluenceerd, en zij nogmaals dank gezegd aan dengenen die met de meeste welwillendheid naar vermogen aan het gebrek aan wezenlijk goede instrumenten is tegemoet gekomen.

Nu nog een woord van dank aan de heeren dilettanten die door hunne talenten zoo veel tot opluistering van den avond hebben bijgedragen. Wij wenschen Padang geluk dat het zulke uitstekende muziek-liefhebbers onder zijne ingezetenen telt, en hopen van harte dat die heeren ons nog door menige muzicale uitvoering aan dezen aangenamen avond zullen herinneren.

De Gouverneur dezer kust, benevens vele aanzienlijke ingezetenen vereerden het concert met hunne tegenwoordigheid, de opkomst was echter niet zoo talrijk als wij hadden mogen verwachten.

Met genoegen merkten wij op, dat de Heer Sipp gedecoreerd was, met de »Orde van verdiensten voor Kunsten en Wetenschappen," hem door H. M. de Koningin van Spanje geschonken.

Morgen vertrekt de Heer S. naar de Bovenlanden en hopen wij hij bij zijne terugkomst alhier, ons nogmaals een Concert zal aanbieden.

Men schrijft ons van *Rau* dd. 30 Oct.

De weêrsgesteldheid ondergaat hier nog maar geene verandering; iederen dag worden wij verfrischt door regen, zoodat wij gedurende deze maand slechts één dag gehad hebben, waarop geen regen is gevallen, n. l. den 1sten. Dien ten gevolge is de steenen burg alhier een gedeelte weggespoeld, terwijl tusschen Loe boe-Sikaping en Batoebatindih opetteljke plaatsen aardstortingen hebben plaats gehad, zoodat de weg voor pedatties niet begaanbaar is. Volgens berigten van een hier aangekomen persoon, moet het te Bondjol zoo zwaar regenen, dat de weg bijna door voetgangers niet te gebruiken is.

Ten gevolge van dit ongunstige weder neemt het aantal zieken, vooral koortslijders, hier iederen dag toe.

De bewerking der Sawah's gaat geregeld voort.

Ofschoon er vroeger berigt is geworden dat hier geene gevallen van Lepra voorkwamen, zoo kan ik echter mededeelen, dat men in den laatsten tijd 2 personen, met die ziekte besmet heeft aangetroffen, één in een klein huisje op de sawah, en één aan den grooten weg. "

Sumatra's Westkust.

September, 1864. De weersgesteldheid kenmerkte zich, vooral langs de kusten, door aanhoudende regens en stormen. De invloed van het gure weder was over het algemeen niet gunstig voor den gezondheidstoestand der bevolking. Op de hoofdplaats *Aijer-Bangies* kwamen zeer veel ziektegevallen voor; het gansche Europesche personeel werd door koortsen aangetast, die wel niet van pernicieusen aard waren, maar vrij lang aanhielden en gedurig terug kwamen.

In de residentie *Tappanolie* was men bezig met het gereed maken der sawah's. De regens waren daarbij zeer welkom, doch minder voor het aanleggen der nieuwe ladangs, waarmede men zich elders bezig houdt.

De handel was niet levendig, wegens de hevige Noordwesten buijen die langs de kust woedden.

In deze maand werden de volgende hoeveelheden Koffij ingekocht:

Van de *Padangsche Bovenlanden* zijn geene opgaven ontvangen.

In de residentie *Tappanolie:*

	1e. soort.	2e. soort.	Totaal.
September 1864	1,136 p. 20 p.	21 p. 77¼ p.	1,157 p. 97¼ p.
tot ult. Aug. »	19,410 p. 25¼ p.	363 p. 05¾ p.	19,773 p. 31 p.
» » Sept. 1864	20,546 p. 45½ p.	384 p. 83 p.	20,931 p. 03 p.
» » Sept. 1863	15,288 p. 83½ p.	319 p. 07½ p.	15,607 p. 91 p.
» » Sept. 1862	18,762 p. 121¼ p.	380 p. 46¼ p.	19,133 p. 42½ p.

In de assistent-residentie *Aijer-Bangies* en *Rau:*

	1e. soort.	2e. soort.	Totaal.
September 1864	51 p. 70 p.	— p. 82½ p.	52 p. 27½ p.
tot ult. Aug. »	2630 p. 71½ p.	23 p. 24⅛ p.	2653 p. 96⅝ p.
» » Sept. 1864	2682 p. 16½ p.	23 p. 107⅜ p.	2705 p. 124⅛ p.
» » Sept. 1863	1503 p. 59⅜ p.	18 p. 55¼ p.	1521 p. 114⅝ p.
» » Sept. 1862	2707 p. 107½ p.	39 p. 93¾ p.	2747 p. 76¼ p.

In de assistent-residentie *Padang:*

	1e. soort.	2e. soort.	Totaal.
September 1864	64 p. 01½ p.	4 p. 38 p.	68 p. 39½ p.
tot ult. Aug. »	2950 p. 24 p.	231 p. 122 p.	3182 p. 21 p.
» » Sept. 1864	3014 p. 25½ p.	236 p. 35 p.	3250 p. 60½ p.
» » Sept. 1863	1632 p. 34½ p.	105 p. 44 p.	1738 p. 23½ p.
» » Sept. 1862	3279 p. 08½ p.	280 p. 36½ p.	3559 p. 45 p.

In de assistent-residentie *Priaman:*

	1e. soort.	2e. soort.	Totaal.
September 1864	21 p. 07½ p.	3 p. 42⅜ p.	24 p. 49⅞ p.
tot ult. Aug. »	379 p. 68⅝ p.	49 p. 33⅜ p.	428 p. 102 p.
» » Sept. 1864	400 p. 76⅛ p.	52 p. 76¾ p.	453 p. 26⅞ p.
» » Sept. 1863	71 p. 08¾ p.	10 p. 15⅞ p.	81 p. 24⅜ p.
» » Sept. 1862	144 p. 51¼ p.	25 p. 20⅞ p.	169 p. 73⅛ p.

Aan inkomende en uitgaande regten en 5 % additioneel, werd in de verschillende havens geheven:

Te *Padang:*		Te *Priaman:*	
In September 1864 ƒ	129,618.96.	In September 1864 ƒ	263.50
In Septemder 1863 »	72,927.83.	In September 1863 »	5288.35^{5}
Meer in 1864 »	56,691.13.	Minder in 1864 »	5024.85^{5}
Tot ult. Sept. 1864 »	540,859.60.	Tot ult. Sept, 1864 »	23136.29
Tot ult. Sept. 1863 »	499,701.57.	Tot ult. Sept. 1863 »	18467.18^{5}
Dus meer in 1864 »	41,158.03.	Dus meer in 1864 »	4669.10^{5}

Te *Aijer-Bangies:*		Te *Siboga:*	
In September 1864	*nihil.*	In September 1864 ƒ	1,78^{5}
In September 1863	*nihil.*	In September 1863 »	95.34
		Minder in 1864 »	93.55^{5}
Tot ult. Sept. 1864 ƒ	6.97^{5}.	Tot ult. Sept. 1864 »	5326.34^{5}
Tot ult. Sept. 1863 »	3.94^{5}.	Tot ult. Sept. 1863 »	12050.06
Dus meer in 1864 ƒ	3.03.	Minder in 1864 ƒ	6723.71^{5}.

Te *Natal:*		Te *Baros:*	
In September 1864	*nihil.*	In September 1864 ƒ	2296.77.
In September 1863	*nihil.*	In September 1863 »	43.58.
		Meer in 1864 »	2253.19.
Tot ult. Sept. 1864 ƒ	2103.51.	Tot ult. Sept. 1864 »	20717.53.
Tot ult. Sept. 1863 »	953.51.	Tot ult. Sept. 1863 »	13549.73.
Meer in 1864 ƒ	1150.00.	Meer in 1864 »	7167.80.

Te *Singkel:*

In September 1864 ƒ	481.12^{5}.
In September 1863 »	51.07^{5}.
Meer in 1864 »	430.05.
Tot ult. Sept. 1864 »	23137.87^{5}.
Tot ult. Sept. 1863 »	28883.75.
Minder in 1864 »	5745.87^{5}.

Dus in de gezamenlijke havens van dit Gouvernement:

Tot ultimo September 1864 ƒ	615,288.12^{5}.
Tot ultimo September 1863 »	573,609.75.
Dus meer in 1864 ƒ	41,678.37^{5}.

De prijzen van Padie, Rijst en Olie, waren op ultimo eptember de volgende:

	Padie,	Rijst.	Olie.
Priaman. . .	ƒ 1,50 à ƒ 3,00.	ƒ 2,50 à ƒ 5,00.	ƒ 0,50 à ƒ 0,60
Padang . . .	» 1,25 à » 3,00.	» 3,00 à » 6,00.	» 0,63^{5} à » 1,00
Aijer-Bangies	» 0,70 à » 2,75.	» 2,50 à » 9,00.	» 0,30 à » 0,95
Siboga. . . .	» 5,00 à » 5,50.	» 7,00 à » 7,50.	» 0,60 à » 0,65

NEDERLANDSCH-INDIE.

Makassar, 1 September. Ingevolge berigten van Djeneponto van den 26sten Augustus jl., zou de geest, die er thans onder de bevolking heerscht, niet kunnen doen vermoeden, dat nog geene maand geleden, daar het tooneel was van een razenden en verwoeden opstand; zoodat de soldaten der bezetting bijna 48 uren achtereenvolgend onder de wapenen hebben moeten blijven.

Het is thans of er niets is gebeurd, of liever de willigheid en activiteit der hoofden is veel grooter geworden.

Met ijver wordt er aan den grooten weg naar Bonthain gewerkt; terwijl de belhamels van den opstand reeds alle in handen zijn van den Militairen en Civielen gezaghebber, de heer G. F. de Ravallet. Drie hunner zijn per kruisboot herwaarts opgezonden en bereids hier aangekomen; terwijl drie andere mede reeds door de hoofden zijn uitgeleverd.

[*Mak. H. en Adv.*]

NEDERLAND.

Haarlem, 23 Aug. Gisteren heeft in de woning van den emeritus pastoor V., op de Hooimarkt alhier, poging tot diefstal plaats gehad. Op een tijdstip dat de pastoor afwezig was en zich in de kerk bevond, schelde een onbekend persoon aan diens woning aan, die, toen de dienstmaagd daarop de deur opendeed, dezelve onmiddellijk achter zich digt sloot en van haar al het geld en goed dat de pastoor bezat, eischte. De dienstmaagd hieraan natuurlijk niet kunnende of willende voldoen, deed hij haar bedreigingen, welke van onmiddellijke uitvoering vergezeld gingen, daar hij haar aan hals en hand ernstige verwondingen met een mes toebragt. De meid behield echter nog tegenwoordigheid van geest genoeg om hem toen te zeggen, dat zij den sleutel uit het vertrek zou halen en zien in hoeverre zij aan zijnen eisch zoude kunnen voldoen, waarin de dader alsnu bewilligde. Daarop snelde zij naar boven, opende een der ramen, welke in den tuin uitkomen en schreeuwde uit al hare magt om hulp en bijstand. Inmiddels heeft de dader, die haar beneden wachte en wien haar roepen en schreeuwen niet ontgaan was, weten te ontkomen en zich door de vlugt te redden. Naar aanleiding van de kleeding en verder signalement des daders, doet de policie de ijverigste nasporingen. Aan de dienstmaagd werd vervolgens de noodige geneeskundige hulp verstrekt en alhoewel hare bekomen wonden niet doodelijk zijn, moet zij ten gevolge van den doorgestanen schrik en angst in zorgelijken toestand verkeeren.

ENGELAND.

Londen. Een der personen die onlangs te Cremorne heeft deelgenomen aan de gemelde luchtreis per vuurballon, geeft daarvan eene uitvoerige beschrijving, waaraan het volgende ontleend is: De ballon was viermaal zoo groot als het gevaarte, hetwelk onlangs door het gemeen te Leicester in stukken werd gereten. Op sommige personen maakte het den indruk eener vreeswekkende constructie, met geheimzinnige stookplaatsen, vreemdsoortige buizen, onbegrijpelijk luchtgaten en een geheelen hoop van wonderlijke toestellen. Voor een machinist daarentegen was het geheele zamenstel eene dood eenvoudige zaak. Men zag er een cijlinder en men vond er een fornuis, tot welks werking een aantal bundels stroo werden gereed gemaakt, en voor 't overige kwam het alles hierop neer, dat men om het gevaarte te doen stijgen, eenvoudig het vuur wat had op te stoken, terwijl men om te dalen het stoken slechts had te minderen. Voeg hierbij nu nog eene geschikte parachute, dan heeft men hoofdzakelijk voorstelling van het geheele voorwerk, dat wezenlijk vernuftig uitgedacht en goed bewerkt, maar voor den niet ingewijde eene soort van mirakel was. Toen het in den namiddag gereed werd gemaakt, kropen eenige nieuwsgierige waaghalzen onder het ruime, uit kanefas vervaardigde omkleedsel, bekeken vervolgens op hun gemak de machinerie en maakten daarbij de opmerking, dat de liefhebbers, die mede wilden opstijgen, met den rug digt bij een der warme stookbuizen moesten zitten. Het gevolg hiervan was, dat zich aanvankelijk niemand opdeed tot aanvraag om een zitplaatsje in het zonderling voertuig. Met dat al waren er toch tegen 7 ure zes personen bijeen, die reeds vroeger een luchtreisje hadden mede gemaakt en zich nu zonder aarzelen van eene zitplaats meester maakten, waarna de ballon weldra begon op te stijgen. Het was naar hun zeggen eene vreemde gewaarwording toen zij daar met dat product van een nieuw systeem naar de hoogte snelden; eene gewaarwording zoo vreemd dat het moeijelijk zou vallen haar te beschrijven. Wanneer de lezer zich maar eens wil verbeelden dat bij op de locomotief van een sneltrein staande, onder het snorren van het vuur daarmede eenklaps de hoogte ingaat, dan zal hij zich eenigermate een begrip kunnen vormen, hoe het de liefhebbers op dat oogenblik ging. Dat eerste opstijgen had geen vlug en regelmatigen gang, maar geleek veeleer op eene trillende, aarzelende, onzekere beweging, terwijl de togtgenooten vooreerst genoeg te doen hadden met het opwerken van bundels stroo om het vuur aan den gang te brengen en te houden. In weerwil hunner pogingen scheen het evenwel niet te zullen gelukken. Het was of de ballon in de lucht geen genoegzaam drijvend vermogend had om behoorlijk naar omhoog te zweven. Het volk liep inmiddels af en aan en woelde er om heen, terwijl het gevaarte tegen eenige aangebragte versieringen teregt kwam en deze natuurlijk plat drukte. Onmiddelijk werden er op nieuw eenige

bundels stroo in de vlam geworpen tot eindelijk de warmte haren invloed deed gelden en het wonderstuk over alle bezwaren zegepralende, statig opwaarts zweefde, terwijl de heer Godard lustig de trompet deed schallen en met zijne muts de juichende menigte toewuifde. Er was op dit oogenblik niet veel wind. maar toch voldoende om de ballon naar het zuid-oostelijk gedeelte van Londen te rigten. Enkele oogenblikken was het nagenoeg geheel stil en daarvan maakten deze en gene gebruik om het prachtig panorama der hoofdstad met hare omstreken te overzien. Ten laatste had men een vrij gezigt op de City in hare geheele uitgestrektheid. Van tijd tot tijd dreven er dunne ijle wolkjes als eene gazen gordijn over heen; langzaam daalde inmiddels de breede roode zonneschijn en even langzaam en stil zag men de bleeke maan opkomen, terwijl de velden in den avondnevel werden gehuld en het gegons van het Londensch straatgejoel zich duidelijk deed hooren, niettegenstaande het gestadig snorren en piepen van het fornuis anders het opvangen van ieder ander geluid moeijelijk maakte. Hoewel door dat stoken eene op het laatst onuitstaanbare hitte werd te weg gebragt, was er evenwel niemand die bij dat heerlijk gezigt op het landschap zich daarover beklaagde. Zoo bleef de ballon op eene gemiddelde hoogte van eene mijl voortzweven tot men na de rivier eene poos nu eens over hare lengte, dan weder over de breedte gepasseerd te zijn besloot om den ballon te doen nederdalen. Dit ging evenwel niet zonder groote moeite, zelf niet zoo der gevaar en het gezelschap verkreeg hierbij weldra de overtuiging dat vuurballons nog vooreerst zoo gemakkelijk niet te behandelen zijn als de luchtballon. Intusschen het gelukte ongehinderd neder te komen en zoo doende liep toch alles gelukig af.

DE ONTWIKKELING VAN ENGELSCH-INDIË.

Vervolg.

De hulp, welke door Dr. Jameson op last der regering verleend is geworden aan privaatplanters, heeft zich in geenen deele beperkt tot het kosteloos uitdeelen van zaad en zaailingen. »Aan verscheidene planters zoowel Engelschen als inboorlingen, zijn ervaren theekweekers en theebereiders afgestaan geworden en men vindt op elke theeplantaadje van Kumaon tot Kangra lieden, die opgeleid zijn in de gouvernementstuinen. Dien ten gevolge zijn reeds vele thee-aanplantingen, welke haar oorsprong geheel te danken hebben aan planten en zaden gratis door de regering verstrekt, voor groote sommen in andere handen overgegaan, zooals o. a. het goed Harbunswallah in Dehra Dhoon voor £ 50 000." Ook verzekert men, dat er vier bekwame lieden van ondervinding gezonden zijn naar Madras om den planters in den Neilgherries onderrigt te geven.

De indische thee zal niet alleen op de engelsche markt wedijveren met het product van China. Dr. Jameson verhaalt ons, dat een handelaar te Cashemir onlangs 1 300 pond gekocht heeft, bestemd voor vervoer naar Bokhara, en wij vernemen dat men een aanvang gemaakt heeft met het bereiden van fijne bladthee voor den verkoop in Tartarije. Maar alles wat gedaan is en gedaan wordt, is slechts een flaauwe voorsmaak van de groote vlugt, welke de thee-cultuur en handel nemen kunnen. De theeplant groeit nu over eene breedte van 4130 en eene lengte van 80 graden, d. i. eene oppervlakte van meer dan 35 000 vierkante mijlen. Ware deze gansche oppervlakte beplant en bragt ze per acre slechts 100 pond op, dan zou de gansche opbrengst nog 930 000 000 pond bedragen, terwijl Dr. Jameson ons mededeelt, dat bij goede cultuur de cijfers ligt verdubbeld zouden worden. Wanneer tamelijk goede thee tegen lagen prijs verkocht wordt dan zal alleen in Indië het verbruik zeer groot zijn. Het is daarenboven een gunstig en verblijdend teeken, dat verscheidene schoone plantaadjen aangelegd zijn geworden door vermogende en verstandige inboorlingen.

De waarde van den uitvoer van thee uit Indië is in de laatste twintig jaar in de volgende verhouding toegenomen:

1842	1852	1862
£ 17 244	£ 59 220	£ 192 242

Deze opgave leert ons evenwel op verre na met het geheele bedrag der productie kennen. Het gewas der noordwestelijke provinciën doet een zoo hoogen prijs op de plaats zelve, dat slechts een zeer klein gedeelte van het geheel uitgevoerd wordt; de Assam-maatschappij verkocht in het afgeloopen jaar 20 000 pond aan het commissariaat te Calcutta. Desniettegenstaande neemt de uitvoer naar Engeland zoo schielijk toe, dat de handel het onlangs noodig geoordeeld heeft om bepaalde dagen vast te stellen voor de openbare veiling van indische theesoorten.

Dit nu zijn zeer gunstige berigten omtrent de ontwikkeling eener in Indië jonge industrie van groot belang en gewigt, en na het lezen daarvan kunnen wij moeijelijk gelooven, dat eene regering, welke voor twintig jaren hare jonge plantaadjen afstond aan de eerste maatschappij de beste, die genoegzaam kapitaal bleek te bezitten om de proefneming met gunstig gevolg voort te zetten; welke jaar op jaar vrijwillig tienduizenden acres land wegschonk aan de theeplanters in Assam, Cachar, Darjeeling en de noordwestelijke provinciën; en die verleden jaar zaad bij de ton en zaailingen bij milligenen gratis uitdeelde, zich zoo vijandig gesteld heeft tegenover de onderneming van Engelschen, gelijk men gewoon is het hier en daar voor te stellen. Zooveel is in allen gevalle duidelijk, dat er geene onoverkomelijke hinderpalen bestonden tegen het verkrijgen van groote streken woesten grond, althans niet in de meeste deelen van Indië, niet slechts voor den datum der beroemde resolutie van lord Canning maar zelfs ten tijde der indische directeuren.

Terwijl de vallei van de Brahmapootra en de glooijingen van de laagste keten der Himelayas, in 't rond van Darjeeling tot Kangra, bezaaid zijn met theeplantaadjen, is de koffijcultuur met rassche schreden vooruitgegaan in de hooge landen van zuidelijk Indië. De overlevering schrijft de invoering der plant toe aan een mohammedaanschen pelgrim, die voor ongeveer twee eeuwen zeven koffijboonen van Mocha medebragt en deze zaaide in de nabijheid zijner hermitage op de heuvelen van Mysore. Welke dan ook de oorsprong der cultuur zij, eerst in de laatste jaren is hare productie aanzienlijk geworden. Tot aan 1837 was men gewoon de opbrengst uit te besteden. In dat jaar werd een nieuw stelsel ingevoerd en een uitvoerregt van 2 s. per korf van 28 pond opgelegd. Bij eene trapsgewijze vermindering dezer belasting tot 6 d. per korf, is de productie toegenomen van 15 238 korven gemiddeld per jaar tot 346 683 korven, berekend over de twaalf jaren eindigende met 1861. Te gelijk met de vermindering van belastingen werden er maatregelen genomen tot het instandhouden der koffijlanden. Kolonel Onslow (aan wiens opgaven in den catalogus van Dr. Forbes Watson betreffende de bijdragen van Indië tot de Internationale Tentoonstelling, wij een en ander ontleenen) zegt:

»De plant is nu verspreid over tienduizendtallen acres in Coorg, het district Wynaad, de heuvelen van Neilgherry en langs de westelijke Ghauts, noord- en zuidwaarts. In Mysore is het getal der europesche koffijplanters in de laatste tien jaren vermeerderd tot twintig of dertig. Het aantal inheemsche planters wordt geschat op drie à vier duizend, en het getal neemt aanhoudend en sterk toe. . . ."

. . . »De hoogte (van 3 500 tot 4 000 voet boven de zee) geeft een aangenaam klimaat, zeer geschikt voor Europeanen. Gedurende de zuid-westelijke passaatwinden kan de planter den ganschen dag in zijne tuinen zijn zonder in het minst te lijden van het warmste weder; de thermometer teekent op die plantaadjen in huis nooit hooger dan 81 of 82 graden Fahrenheit. Het geheele koffijdistrict heeft, met uitzondering van enkele koortsachtige plaatsen, een klimaat, waar de Europeaan aangenaam kan leven en, als hij maar een weinig voorzigtigheid in acht neemt, gedurende het gansche jaar werken.

»De aanplant heeft in de laatste jaren op zoo groote schaal in Mysore plaats gehad, dat er maar weinig beschikbaar land overblijft. De bergen, weleer bedekt met maagdelijke wouden, zijn veranderd geworden in rijke tuinen. De weleer woeste streken van Mysore zijn rijke landouwen geworden, en de bevolking is van armoede tot welvaart, ja dikwijls zelfs tot rijkdom gekomen. De inboorlingen ondervinden in ruime mate den weldadigen invloed van de kapitalen en het voorbeeld der europesche planters, en leeren de kunst van planten.

»Mysore — inzonderheid de koffijdistricten — is een zeer geschikt veld voor de kapitalen en den ondernemingsgeest der Europeanen."

Indien er eenige waarheid is in deze opgaven, gevloeid uit de pen van iemand van langdurige ervaring — de kolonel Onslow bekleedde gedurende vele jaren eene aanzienlijke betrekking in Mysore en is, sedert hij zich van de dienst teruggetrokken heeft, medeeigenaar geweest der voornaamste en meest bloeijende koffijplantaadje in de provincie — moeten wij er op terugkomen, dat wij onmogelijk kunnen gelooven, dat men geene gronden in Indië zou kunnen verkrijgen, voor welke cultuurondernemingen dan ook. In eene dépêche van nog zeer jonge dagteekening zegt de heer L. Bowring: »De uitgiften van gronden voor den koffijbouw telt men bij duizenden, en daaronder vele aan Europeanen."

Van de thee en de koffij producten die in Indië eerst in de laatste vijfentwintig jaar verbouwd zijn, die de meest opgeschroefde verwachtingen der eerste ondernemers overtroffen hebben en welker cultuur zich nog jaarlijks uitbreidt — komen wij op de katoen, eene plant inheemsch in Indië, dat er eenmaal de wereld van voorzag en waar zij sedert eeuwen verbouwd en bereid wordt. Omdat daarover reeds zooveel geschreven is, achten wij het onnoodig in het breede stil te staan bij het netelige vraagstuk, in hoeverre Indië voorzien kan in de bestaande behoefte aan katoen. Van de lippen niet slechts van eerstbeginnenden, maar zelfs van autoriteiten op het gebied der staathuishoudkunde, zijn onder den indruk van den katoennood beweringen en insinuatiën gevloeid zoo vreemd en heterodox als men maar gehoord heeft van de meest opgewonden en meest onlogische vrienden der pachters gedurende den warmen strijd over de koornwetten. Zoo schreef November ll. de heer Cheetham, sprekende over de vooruitzigten van den handel in een brief aan eene courant: »Tot mijn spijt kan ik niet dezelfde gunstige verwachtingen voeden omtrent Indië" (als omtrent Egypte, Turkije en Italië), »Zoolang de hooge prijzen zich staande houden, kan het ons eene aanzienlijke hoeveelheid katoen leveren; maar als deze prikkel vervalt en er op nieuw concurrentie zal zijn, dan zal, vrees ik, Indië terugkeeren tot zijne vroegere ondergeschikte plaats op de katoenmarkt der wereld, het natuurlijk gevolg van de mindere voortreffelijkheid van het gewas, van eene minder goede kweeking, van de onwetendheid der planters, van het bedrog der handelaars en van de onverschilligheid van het bestuur." De heer Cheetham kan er op rekenen, dat de planters van Indië, hoe onwetend dan ook, er mede voort zullen gaan katoen te verbouwen, zoolang dit op zijn minst even voordeelig is als het kweeken van andere artikelen. Wil hij dat de regering, die hij van onverschilligheid beschuldigt, tusschen beide kome en den planter noodzake het min voordeelige artikel te verbouwen? Wij bidden de lieden van Lancaster in 't oog te houden, dat Indië niet is als de Zuidelijke Staten van Amerika, ééne groote katoenplantaadje met eene verspreide weinig talrijke bevolking die onder gewone omstandigheden hoofdzakelijk gevoed wordt van ingevoerd voedsel; maar een goed, ten deele zelfs sterk bevolkt land, waar niet alleen worden gewonnen granen voor zijn eigen behoefte, maar ook verscheidene artikelen, waarnaar vraag is, zoowel in Indië als voor den uitvoer naar alle werelddeelen, en waarvan de meeste den verbouwer zoowel als den handelaar althans zooveel opbrengen als men billijkerwijze verwachten kan dat onder gewone omstandigheden in de eerstvolgende jaren het geval zal zijn.

De groote behoefte aan katoen heeft al vreemde listen doen uitdenken om er aan te komen en heeft meer dan eene klasse in het moederland onheil berokkend. Niet alleen zijn de magazijnen te Mirzapore en andere marktplaatsen al hun beschadigden voorraad kwijt geraakt, maar ook zijn al de vodden, die men maar bijeen brengen en in balen pakken kon, met inbegrip zelfs naar men zegt van oude watten, van kleeren en dekens, naar Engeland verscheept geworden: omstandigheden die waarschijnlijk er toe hebben bijgedragen, dat men in Engeland niet zeer ingenomen was met de qualiteit der laatste bezendingen. De inlandsche spinners en wevers zijn daardoor beroofd geworden van eene genoegzame hoeveelheid grondstof voor eigen gebruik, en zijn in enkele gedeelten van het land tot grooten nood vervallen. Gelukkig kon men vele handen gebruiken aan de spoorwegen en andere openbare werken; anders was hun lijden nog veel grooter geweest. De bevolking der noordelijke en andere hooge gedeelten van het land, wier kleeding en dekking in het koude saisoen hoofdzakelijk bestaan uit katoenen, gevoerd met katoenwatten, verkeerde, om het op zijn zachtst uit te drukken, in geen geringe verlegenheid. toen een der eerste levensbehoeften tot zulk een buitensporig hoogen prijs steeg. Zoo heeft de nood van Lancaster zich op meer dan eene wijze in Indië doen gevoelen. Aan den anderen kant zijn de winsten van hen, die onmiddellijk hunne waar aan Engeland geleverd hebben, verbazend geweest. Men heeft ons verzekerd, dat alleen te Bombay die winsten, gevoegd bij wat men gewonnen heeft door het stijgen der prijzen van stukgoederen, sedert de laatste achttien maanden gestegen zijn tot de schier ongeloofelijk hooge som van twintig à vijf en twintig millioen pond sterling. Aan deze winsten hebben de perzische en hindoesche kooplieden der stad een goed aandeel gehad en evenzeer de verschillende tusschenhandelaars in het binnenland. Wij vertrouwen dat eenige droppelen van dien vollen beker gekomen zijn ten bate der werklieden.

Wij voor ons gelooven voor het overige, dat indien, gelijk zeer waarschijnlijk is, veel vraag naar indische katoen gedurende eenigen tijd blijft aanhouden, de toevoer niet alleen schielijk en belangrijk zal toenemen, maar zich ook, als de reactie der prijzen niet zeer plotseling en zeer groot is, op den duur zal handhaven. Men wendt krachtige pogingen aan vooreerst om de qualiteit van het product te verbeteren en ten tweede om de vervalsching der goede soorten te beletten. De wetgeving heeft zich het laatste punt aangetrokken. Verleden jaar is de oogst in verscheidene streken van het land mislukt, maar volgens de laatste berigten schijnen de vooruitzigten van dit jaar (1863) veel gunstiger te zijn. De heer Cheetham zegt in zijn boven aangehaalden brief, dat de werkelijke invoer van 1862 1 072 000 baal bedragen heeft, en berekent de hoeveelheden van 1863 en 1864 op 1 200 000 en 1 500 000 baal respectievelijk. Bij het laatste cijfer voegde de heer Astworth 50 000 baal. Ofschoon de heer Cheetham er aan twijfelt, gelooven wij toch, dat zelfs die hoogste raming overtroffen zal worden. In enkele der districten van Madras is de cultuur, afschoon nog niet op zeer uitgebreide schaal, belangrijk toegenomen; het aantal acres met katoen bebouwd wordt officieel opgegeven op 82 230 tegen 29 658 acres in 1862. Wat Punjab betreft, de luitenant-gouverneur, sir Robert Moutgomery, zegt, na eerst gunstige verwachtigen omtrent de vlas [1]) uitgesproken te hebben, dat indien sommige europesche kapitalisten, die belang hebben bij den katoenhandel, er toe overgingen, om gelijk de Belfast-maatschappij ten opzigte der vlas gedaan heeft, lieden naar dit land te zenden in staat om de bevolking te onderwijzen en gemagtigd om prijzen uit te geven in verhouding van de qualiteit en zuiverheid der geproduceerde katoen, er binnen twee of drie jaar eene groote verandering zou plaats grijpen."

(Wordt Vervolgd.)

[1]) Wij hebben onlangs eene belangrijke nota in Ms. onder de oogen gehad betreffende de *Daemia Extensa*, beschreven als eene altijd voortwassende kruipplant, die in elke heg van Dekhan en het zuiden van Indië voorkomt en een vezel oplevert, welke oogenschijnlijk even schoon en sterk is als de vlas. Het is gebleken uit vlugtige proeven, dat bij zorgvuldige cultuur de opbrengst van de plant per acre zeer aanzienlijk zou zijn.

Restant-goederen in het Entrepot alhier, op ultimo Oct. 1864.

41 kisten Amfioen.
431 kistjes Cognac.
2200 kelders Genever.
20 ks. Garen.
1 kist Koopmanschappen.
1 kist Kramerijen.

363 ks. en 122 bs. Lijnwaden.
5 ktjs. Medicijnen.
1 kist Papier.
1154$\frac{3}{100}$ picols Rotting.
4 kisten Sigaren.
65 » Wijnen.

Aangekomen Passagiers.

Per Fransche bark *Jeanne*, gezagv. E. Forbois, 13 Klingalezen van Pondichery.

Vertrokken Passagiers.

Per Ned. Ind. stoomschip *Macassar*, gez. Nachtglas Versteeg, Mevr. Engel, de hh. van Os en Ahrends, luits. Lubtow, Milder, van Kakum en Klute, sergt. majoor Krabbe, 4 Eur. militair, 1 pupil, 2 Eur. matrozen, 9 inl. militairen, 11 inl vrouwen, 4 kinderen, 2 geëmancipeerde bannelingen en 1 Arabier, naar *Batavia* via *Benkoelen*.

HANDELSBERIGTEN.

AAN- en UITVOER te Padang, van den 29 t/m den 31 October 1864.

Aanvoer.

Van Pondecherrij, per Fr. bark *Jeanne* gez. *Forbois*.
2 kisten, 24 zakken div. goederen, 1 pak en kist div idem, 2 kisten, 17 pak, 1 pot diverse, 72 baaltjes zeep, 1 kist diverse, 260 baaltjes zeep, 10 zak visch, 4151 st aardewerk, 30 st. luijerstoelen, 230 fl. wijn, 16 st. stoelen. 30 kistjes beng. sigaren, 50 pic. rotting, *Geconsigneerd aan Purvis & Co.*

Van Priaman, per *Alexander* gez. *A. A. de Jong*.
5014½ pic. koffij, *Gouvernement*.

Van Batavia. per *Bulgersteijn* gez. *G. Geerling*.
75 ps. hammen, 26 vt. teer, 1 kelder lijnolie, 50 kelder bessen genever, 60 vatjes boter, 12 vtj. rolpens, 12 vatjes verf, 48 rollen zeildoek, 26 ps. schoenen, 3 st. laken, aan boord gebleven lading voor *Nederland*. 250 pic. tin, 1035 pic. suiker, 126 pic. rotting, lading voor *Nederland*. 5 balen goenie zakken, *P. van Overzee & Co.* 500 kelders genever, 50 kisten wijn. 5 kisten lampen, 20 kisten inkt, 12 kisten provisien, 36 kisten dranken, 3 kisten likeur, 1 kist kousen, 1 kist pennemessen, 20 kisten slaolie, 5 kisten petits pois, *H. van Rijckevorsel & Co.* 14 kisten koperwerk, 69 balen goenie zakken, *Dummler & Co.* 14 kisten glaswerk, *Tjan Boenkee*. 1 kist pennemessen, 20 kisten wijn 1 vat spijkers, 1 kist kramerijen, *order*. 12 kisten wijn, *J. F. v. Leeuwen & Co.*

Van Batavia, per bark *Marie* gez. *M. J. Meijer*.
10 manden seltzerwater, 4 vaten azijn, 5 kisten vruchten, 1 kistje broodsuiker. 1 kist limonade, 2 kisten gember, 1 kist provisien, 5 kistjes wijn, 1 kist rozijnen, 4 koffers diverse, 3 kisten provisien, 1 kist jaconets, 4 kelders voorloop, *J. Matthijssen & Co.* 191 vaten meel, 1 kist kat. paijongs, 2 kisten thee, 2 stellen Bat. kasten, 4 kisten beschuit, *Lim Tjoeising*. 4 kisten beschuit, 2 kisten sardijntjes, 10 kisten vuurwerk, 6 kisten misoa, 1 vat spijkers, 16 pic. gaboer, 2 pic. suiker, 12 krandj. Eur. aardewerk, *Tjoa Lam*. 19 krandj aardewerk, 1 vat ketels, 20 hammen, 10 kassen, 100 zakken meel, 24 kisten kisten glas en aardewerk, *Purvis & Co. en v. Rijckevorsel & Co.* 350 koijangs zout, *Gouvernement*.

Van Batavia, per *Henrikus Gerardus* gez. *C. van der Zee*.
300 pic. tin, lading voor *Nederland*. 50 vaten meel, 12 balen koffij zakken, 3 kistjes provisien, 2 kistjes blik, 50 kistjes slaolie, 20 vaten azijn, 13 kistjes champagne, 5 vaten bier, 3 kistjes gember, *J. F. van Leeuwen & Co.* 2550 ps. madapollams, 4000 ps. shirtings, 198 vatjes staal, 1 pakje monster lijnwaden, *Agent NHM* 15 kisten manufacturen, 20 kisten papier, 12 kistjes champagne, 12 kisten wijn, 1 pianino, 1 pakje diverse, *J. F. v. Leeuwen & Co.* 3 kisten gedr. katoen, 5 kisten prints, 1000 stellen kwalies, 10 kisten shirtings, 1 kist percusions, 3 balen koffij zakken 6 kisten zeep, *Purvis & Co* 8 kisten doeken, 5 kisten elefantes, 5 kisten madapollams, 1 kist gedr. katoen, 1 kist cotonetten, *v. Rijckevorsel & Co.* 15 kisten madapollams, 15 kisten naaigaren, 36 kisten katoenen, 17 kisten glaswerk, 5 vaten koperdraad, 13 balen zeildoek, 5 kisten messen, 3 kisten ijzerwerk, 25 kisten chambertin, 25 kisten wijn, 11 kisten shirtings, 25 kisten bier, 2 kisten borstels, 3 kisten naaigaren, 20 zakken meel, 1 kist flanel, 1 kist laken, 2 kisten doeken, 3 vaten wijn, *van Overzee & Co.* 6 kisten manufacturen, *J. F. v. Leeuwen & Co.* 8 kisten div. koopmanschappen, *Tambie Assan*. 15 kisten glas en aardewerk, *Dummler & Co.* 16 kisten witte katoen, *Paine Stricker & Co.* 30 kisten provisien, *J. F. van Leeuwen & Co.* 1 kist modeartikelen, 1 kist kurken, 6 vaten en 30 kisten wijn, 4 kisten gedr katoen, 3 kisten aardewerk, 20 vaten wijn, *J. F. v. Leeuwen & Co.* 2 kisten trommels, 2 houten vensters, *Basalama*. 10 kisten Jap. paijongs, 3 kisten aardewerk; *S. M. b. A. Aijdiet*. 5 zakken gram, 10 kistjes siroop, 2 kisten glaswerk *Kader Miedien*. 1 kist zeep, 1 kist naalden, 5 kisten spiegeltjes, 5 kisten siroop, 10 zakken gram, 1 kist koperen spijkers, *Sahieb Badoerie*. 1 kist trommels, *Hadat*. 2 kisten zijde doeken, 20 kistjes bitter, *Paine Striker & Co.* 15 kisten lijnwaden, *Sattie* 35 kistjes inkt, *v. Zadelhoff & Fabritius*. 2 kisten doeken, *order*. 6 vaten zink, 1 vatje spijkers, 2 balen laken, *Dummler & Co. en v. Leeuwen & Co.* 3 kisten div koopmanschappen, *S. A. b. Oemar Aijdiet*. 5 kistjes rozijnen, 1 kist tabakdozen, 1 kist zijde doeken, 24 vatjes boter, *Sahat* 6 kisten aardewerk, 3 kisten spiegeldoosjes, 1 kist chin papier, *Oeitam*. 2 Am. bendies, 4 wielen, *J. F. v. Leeuwen & Co.* 2 fl. *Ghie*, *Kader Miedien*. 6 kasten, 36 stoelen, 5 tafel, 2 nachtspiegels, *order*. 120 zakken meel. *Tjoa Lam*.

Van Polo pinang, per Eng brik *Kate Kearnij* gez. *Koeting*.
48 ps. buikbanden, 200 ps. ijzerwerk, 150 ps. koperen knoopen, 57 ps. schoenen, 6 spiegels, 1 pak penceelen, 11000 ps. vuurwerk, 164 stel aarde potten, 2 ps. sloffen, 8 corg houtwerk, 40 st messen 1 kist paijongs, *Soengkaet* 41 ps. zijde broeken, 97 pakjes gouddraad, 2 picols lood, 7 st sarongs, 10000 ps. vuursteenen, 1 kist vuurwerk, 2 pic. Selengkong, 23 corg doeken, 20 st. led. kisten, 4 katt. chin. olie, *Koeting*. 10 kisten chin tabak, 26 kisten vuurwerk, 25$\frac{71}{100}$ pic. kadoeng, 10185 ps. aardewerk, 550 baaltjes beng. zeep, 10 kisten misoa. 105 st. vuursteenen, 132 st. ledige kisten, 35 st. ijzer ankers, 5 kisten brandewijn, 5 kisten thee, 1 st. geweer, 2150 st. man. cigaren, 14/2 kisten opium, 4 kattis gouddraad, 250 stuks wit katoen, 1 kist wit katoen 32 corg slendangs, 18 ps. bl. moerles, 10 corg doeken 5000 sp. matten, 40 pic gutta percha, *Lim Pau*.

Uitvoer.

Naar Batavia via Benkoelen, per *Makassar*, gez. *Nagtglas Versteeg*
200 pic. koffij. 185 pic. rotting, 12½ pic. buffelvet, 10 pic. triepang, 4 pic. was, *Lim Tjoeising* 400 pic. koffij. 15 pic. benzoein, 3 pic. was, 5 pic agar agar *Lie Ghoek*. 244 pic. rotting, *Lim Samping*. 17 pic. gutta percha, *Intan Kaijo*. 188$\frac{6}{100}$ pic. rotting, 9 kisten div. koopmanschappen, *Dummler & Co.* 22 pic. benzoein, *Lim Thoe* 1 pic. koffij, *P. van Overzee & Co.* 5 kisten thee, 2 kisten wijn, *Tjoa Lok*. 4 kisten opium, aan boord gebleven lading.

Lading voor Benkoelen.
3 kisten div. lijnwaden en zeep, *Badoe Ata*. 6 kisten en 9 pak lijnwaden, 100 poes ijzeren parangs, 3 pic. uijen, 3 pic. aardappelen, 1000 ps. gez. Fijeren, *Intan Kaijo*.

SCHEEPS-BERIGTEN.

AANGEKOMEN Schepen te *Padang*.

Datum.		Vlag.	Soort	Nam. d. Schepen.	Gezagv.	Van	Datum.		Agenten.
29	Oct.	fr.	bark	Jeanne	Forbois	Pondich.	11	Sept.	*Purvis & Co.*
31	»	N. I.	»	Alexander	de Jong	Priam.	30	Oct.	*v. Leeuwen & Co.*
1	Nov.	Ned.	»	Bulgerstein	Geerling	Batavia	15	»	*PaineStricker & Co.*
1	»	»	»	HenricusGerard	v. der Zee	»	17	»	*Dummler & Co.*
2	»	N. I.	»	Marie	Meijer	»	13	»	*v. Leeuwen & Co.*
2	»	Eng.	brik	Kate Kearneij	Koeting	Poelo P.	10	»	. . . .
5	»	Eng.	bark	Arrow	Hartley	Batavia	29	»	. . . .

VERTROKKEN Schepen van *Padang*.

Datum.	Vlag	Soort.	Nam. d. Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.

TER REEDE LIGGENDE Schepen te *Padang*.

Vlag.	Soort.	Nam. d. Schepen	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Z. M.	Korvet	Princess Amelia	Lt. t/z 1 kl. Benninck	. . . .	. . . .
Ned.	bark	Joan	F. J. Cherpion	Rotterdam	*P. v. Overzee & Co.*
N. I.	schoen.	Bencoelen	Si Lilur	onbekend	*Gezagv.*
fr.	bark	Jeanne	E. Forbois	. . . .	*Purvis & Co.*
N. I.	»	Alexander	A. A. de Jong	Samarang	*v. Leeuwen & Co.*
Ned.	»	Bulgerstein	G. Geerling	Amsterdam	*PaineStricker & Co.*
»	»	Henricus Gerardus	C. van der Zee	»	*Dummler & Co.*
N. I.	»	Marie	W. J. Meijer	Batavia	*v. Leeuwen & Co.*
Eng.	brik	Kate Kearneij	Koeting	. . . .	. . . .

Van elk artikel in deze Courant voorkomende, en niet door anderen geteekend, stellen zich voor de wet als schrijvers bekend *de Uitgevers*.

Gedrukt bij VAN ZADELHOFF & FABRITIUS te *Padang*.